

(12)

VÕITJA VÕTAB KÕIK

Peaaegu pimedana, kuid mitte enam iksi olles leidis ta mooduse jääda kaineks, luua perekond ja anda oma elu Jumala hoolde.

MINU VANEMAD OLID väga armunud ja otsustasid luua pere pärast mõneaastast abielu. Nad olid oma esimese poja sünni üle väga elevil. Neil oli väike äri ja koos poja saabumisega perre tundus elu täiuslik – kuni saabus katastroof. Vanemad sõid restoranis einet ja laps lõi rõõmsalt plaadimasinast kostuva muusika saatel tantsu. Siis järgnes ta suurematele lastele õue ja jäi auto alla. Ta viidi kiirabiga ligi viiekümne kilomeetri kaugusel asuvasse haiglasse, kus ta saabumisel surnuks tunnistati. Mu vanemad olid sügavas leinas.

Kogu selle valu keskel tõi neile veidi rõõmu ime, et ema oli taas lapseootel. Väikese tüdruku sünd kinkis neile palju rõõmu. Ta küll ei asendanud oma venda, kuid pakkus neile omal moel siiski meelehead. Nad üritasid taas poega saada, kuid said hoopis minu. Ma ei olnud mitte ainult tüdruk, vaid olin sündides peaaegu pime. Aastake hiljem said nad lõpuks soovitud poja ja tema sünni tähistamiseks korraldati suur pidu.

Tundsin end algusest peale teistsuguse ja soovimatu. Nagu lapsed ikka elu mõtestavad, jõudsin juba väiksenä järeltulele, et olen halb ja Jumal teadis seda, seega karistas ta mind puudega. Arvasin, et minu perekonnas valitsev varjatud kurbus on minu süü. Hiljem mõistsin, minu puudel võis selles küll oma osa olla, kuid nad elasid jätkuvalt leinas. Mu isa hakkas jooma ja oli väga vihane mees. Meie üles sirgumise ajal oli ta väga

kriitiline. Mulle rõhutati igapäevaselt, et olen laisk ja rumal. Kooli minnes sain kohe aru, kui erinev ma teistest lastest olen. Lapsed olid väga õelad ja tegid minu kulul nalja. Võiksin teile pikalt ja laialt rääkida sellest, kui halvasti mind koheldi. Ehkki lood oleksid erinevad, oli tunne alati sama: ma ei olnud piisavalt hea ja mul oli valus.

Eripedagoogika oli mõeldud peamiselt poolemeelsetele lastele, nii et oma õpetajatelt ma palju tuge ei saanud, kuigi kaks õpetajat muutsid minu elu märkimisväärselt. Üks neist oli kolmanda klassi õpetaja, kes hankis mulle suures kirjas raamatuid. Oli tore tunda, et keegi mõistis mu probleemi, kuid selle kaalus üles piinlikkus, mis kaasnes neid raamatuid kaasas tasides. Teine oli kümnenda klassi õpetaja, kes mu läbi kukutas. Ta oleks justkui öelnud: „Sa suudad paremini.” Kõik teised õpetajad lasid mu lihtsalt läbi, olenemata sellest, kas ma oskasin ainet või mitte. Kui ma keskkooli lõpetasin, tundsin, nagu oleksin mingist vanglast pääsenud. Tundsin, et olen rumal, kuna lõpetasin meie lennu 152 õpilase seas 150. kohal.

Minu probleemid lõppesid keskkooli ajal, kui ma avastasin alkoholi. Nüüd olin tark ja ilus. Esimest korda tundsin, et sobitun teiste hulka. Ma ei näinud küll endiselt – aga noh, pole hullu, ma tundsin end hästi.

Läksin mehele ja sain kaks last. Abiellusin mehega, kes polnud või ei osanud olla aus. Pärast abiellumist ei tarvitanud ma aastaid alkoholi. Mu õde lahutas ja kolis minuga samasse linna. Et olla hea õde, läksin temaga koos välja, sest ta ei tundnud siin kedagi. Me läksime ühte kantri-vestern stiilis kohta, kus toimus suur pralle. Maksid teatud summa, et sisse saada ja võisid juua nii palju kui süda lustis. Tundsin, et olen taevas. Korda-

sime seda mitu korda nädalas, siis hakkas ta inimestega kohtuma ja kohtingutel käima. Noh, mina ei saanud autot juhtida, seega hakkasin üha rohkem kodus jooma.

Mõne aasta pärast oli alkohol mu elu täielikult enda kontrolli alla haaranud. Minu lemmik T-särgil ilutses kiri, mis mulle kangesti meeldis. Sellel seisis: „Ma vihkasin ennast hommikuti. Nüüd magan lõunani.” See kirjeldas mu tundeid väga kenasti.

Kui mu tütar pidi viis päeva haiglas olema, püsisin selle aja kaine ja kinnitasin endale, et alkoholiprobleem on kadunud. Teel haiglast koju jõin end taas purju. On võimatu meenutada, mitu korda ma ise lõpetada püüdsin. Mu poeg vaatas mulle otsa ja sõnas: „Ema, miks sa pead nii palju jooma?” Ta oli sel ajal umbes üksteist. Niisiis langesin ühel ööl põlvili ja ütlesin: „Jumal, muuda mind või lase mul surra.”

Sellega jõudis kätte hetk minu elus, mil helistasin Anonüümsetesse Alkohoolikutesse ja palusin abi. Minu juurde saadeti kaks naist. Nad kuulasid ja mina rääkisin neile, et joon, sest mu abielu on vilets. Üks naistest hoidis mu kätt ja lausus: „Sa ei joo sellepärast.” Siis ütlesin neile, et ma joon, kuna olen pooleldi sakslane. Ta patsutas mu kätt ja ütles: „Ei, sa ei joo sellepärast.” Järgmiseks väitsin, et joon, sest olen peaaegu pime. Nemad vastu: „Ei, sa ei joo sellepärast.” Nad selgitasid mulle, et alkoholism on haigus. Nad rääkisid mulle oma lugusid ja kirjeldasid, kuidas alkohol oli nende elu üle võtnud.

Hakkasin käima koosolekutel ja minu lugu kõlas mõnede seal kuulnud lugude kõrval nii igavana. Kõige põnevam lugu, mille suutsin välja käia, oli see, kuidas purjus sõbrad mu rooli panid. Nalja kui palju – oleksin meid kõiki äärepealt ära tapnud! Peaaegu pime,

purjus ja autoroolis. Jumal hoolitses kindlasti tol õhtul nii minu kui mu kaaslaste eest. Ma lihtsalt ei taibanud seda tol ajal.

Tõtt-öelda toimus lõviosa minu joomisest üksinda kodus. Helistasin inimestele ja lobisesin ning järgmisel hommikul oli kohutav meenutada, mida olin kokku vadranud. Ühmasin abikaasale midagi seesugust: „Kas see õhtune kõne polnud mitte huvitav?“, lootes talt mingit infot välja õngitseda. Kuigi mu käed olid hakanud ilma alkoholita värisema, kahtlesin AA-sse jõudes, kas ma üldse kuulun siia, kuna minu joomalogiraamat polnudki nii põnev.

Sõber lausus mulle ühel õhtusel AA koosolekul, et kuigi ta oli vangis istunud ja väga palju igasugu jama korda saatnud, ei olnud ta minust kuigi erinev. Ta tundis samuti nagu mina. Toona adusin, et ma polegi ainulaadne, et inimesed tõesti mõistavad minu sees olevat valu.

Kohtusin ühe naisega, kellel oli puudega laps ja me õppisime üksteiselt nii palju. Mulle sai selgeks, et *puue* ei ole neljatäheline ropp sõimusõna. Sain aru, et ma ei ole halb – et olen üks eriline Jumala laps, ja Jumalal on minu eluga oma plaan. Inimesed AA-s näitasid mulle, kuidas saan mineviku enda kasuks pöörata. Ma sain tugiisiku ja hakkasin sammudega tööle. Suure Raamatu lubadused hakkasid minu jaoks täituma. Otstarbetuse tunne ja enesehaletsus kadusid ja ma nägin, kuidas minu kogemustest võiks teistele kasu olla.

Kui olin olnud kolm aastat kaine, langetasin oma senise elu kõige raskema otsuse. Lahutasin abielu. Ma ei lahkunud sellepärast, et ma teda ei armastanud. Armastan teda endiselt, kuid selle abielu õhustik ei olnud minu jaoks terve keskkond. Leidsin end kaht last üksi ülal pidamas. Olin peaaegu pime ja mul puudusid

kutseoskused. Kui ma välja kolisin, asusin kõigepealt pimedatele mõeldud sotsiaalmajja. See oli minu jaoks šokeeriv kogemus, kuid väga arendav. Eelnevalt koostasin oma päevaplaani, justkui oleksin nägija, seejärel planeerisin selle ringi selle arvestusega, et mu nägemine on piiratud.

Pimedate organisatsiooni kaudu liitusin programmiga, mis aitab vaegnägijatel alustada iseseisvat ettevõtlust. Pärast kolmekuulist väljaõpet kolisin mitmesaja kilomeetri kaugusel asuvasse linna, kus ma esiti kedagi ei tundnud. Pidasin kohvikut oma korterist ligi kahe kilomeetri kaugusel. Hirm saatis mind igal hommikul, kui kell pool seitse pimedal teel tööle kõndisin, kaasas 200 dollarit kohviku avamiseks. Minu alluvuses töötas kaks inimest, kellest üks ei ilmunud kohe teisel päeval kohale. Olles ettevõtte juhtimises võhik, tundus minu kolmekuuline koolitus lihtsalt eba piisav. See oli minu jaoks raske aeg. Üks proua suurest toiduainete tarnefirmast tuli minult toidukaupade tellimust võtma, kuid mul polnud aimugi, kui palju kohvi, peekonit või hamburgeriliha vajasin. Ta toetas mind, jagades eelmise juhataja koguseid ning aitas mul tellimuse vormistada.

Jumal üksi teab, kuidas me selle teema peale sattusime, kuid ta oli AA liige ja hiljem sai temast minu uus tugiisik. Ta võttis mind peale ja viis koosolekutele. Ühel koosolekul kohtusin mehega, kes mind järgmisel aastal iga päev tööle sõidutas. Maksin talle igal hommikul dollari. Olen kindel, et see ei katnud tema kütust, kuid pani mind tundma, et maksin oma osa. Esimest korda elus pidasin ennast ise üleval.

See on lihtsalt näide sellest, kuidas Jumal minu elus tegutseb. Ma ei pidanud enam jooma, kuid see tähendas palju enamat. Mulle oli antud kõik, mida ma vajasin.

Mul oli Jumal, nii nagu mina teda mõistsin, kes mind igakülgsest minu elus abistas.

Töö sammudega muutis minu elu. Ma mõtlen ja tunnen täna teisiti. Ma olen uueks saanud. Meie AA koosolekuruumis on silt kirjaga: „Oota ime ära.” Minu kainus on tulvil imesid. Kui mu poeg kolledžisse astumise avalduse esitas, tegin seda ka mina ja mindki võeti vastu. Peagi alustan viimast aastat ja minu keskmine hinne on 3,71. Tänu AA-le olen teinud kõva arengu võrreldes sellega, mis pulgal olin õppeedukuselt keskkoolis. Mul võtab materjali lugemine palju kauem aega. Kasutan kaamera abi (panen raamatu kaamera ette ja tekst ilmub suures kirjas ekraanile). Mul on rääkiv kalkulaator, mis aitab mind statistika loengutes, ja teleskoop, mis aitab näha tahvlile. Ma saan erivajadustega üliõpilastele mõeldud toetust ja kasutan meeeldi vabatahtlikke märkmetegijaid.

Õppisin leppima asjadega, mida ma muuta ei saa (antud juhul minu nägemine) ja muutma asju, mida saan (saan olla tänulik ja võtta vastu visuaalseid abivahendeid, selle asemel et end häbeneda ja neist keelduda, nagu tegin nooremana).

Ma olen teile juba rääkinud mõnedest imedest. See pole veel kõik. Tahan teile kirjeldada, mida ma enda sees tunnen. Ma ei ole enam vaimselt pankrotis. Mul oleks elus justkui mingi maagiline allikas, mis annab mulle kõik, mida ma vajan. Tähistasin paar kuud tagasi oma kaheteistkümnendat kainusaastat. Kui ma esimest korda AA-sse tulin, polnud mul aimugi, kes ma olen. Minu tugiisik ütles: „Võrratu – kui sa ei tea, kes sa oled, võid saada selleks, kellena Jumal sind näha soovib.”

Teen täna asju, millest ma kunagi ei osanud isegi unistada. Veelgi tähtsam on sisemine rahu ja hinge-

rahu, mis mind ikka siia tagasi toovad. Olen elanud läbi raskeid aegu nii kainenel kui jooval ajal, kuid enne AA-d polnud oluline, kui hästi asjad läksid – mul oli alati tunne, et midagi on halvasti. AA-st alates pole tähtis, kui kiiva asjad kisuvad – tunnen alati, et kõik saab korda.

Kaheteistkümne Sammuga töötades on minu elu ja vana mõtteviis muutunud. Mul puudub kontroll mõningate asjade üle, mis mu elus juhtuvad, kuid Jumala abiga saan nüüd valida, kuidas ma neisse suhtun. Otsustan olla täna õnnelik ja kui ma ei ole, siis on mul selle programmi tööriistad, mis mind tagasi õigele rajale juhatavad.